

Nr 8.

Ankom till riksdagens kansli den 7 april 1932 kl. 5 e. m.

Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 8, i anledning av motion, I:4, angående skärpt kontroll å enskild sinnessjukvård.

I en inom första kammaren väckt och till dess *andra* tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 4, har herr *Hellberg* m. fl. hemställt, att riksdagen ville besluta en skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan, att Kungl. Maj:t måtte taga under överbäggande lämpligheten av en sådan ändring i gällande bestämmelser i stadgan angående sinnessjuka, att det under alla förhållanden må fordras särskilt tillstånd av medicinalstyrelsen för att mot betalning eller eljest i förvärvssyfte i enskild vård mottaga sinnessjuk.

Motionen.

Beträffande motivering får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning inhämtat yttrande över motionen från medicinalstyrelsen, som hört överinspektören för sinnessjukvården i riket. Därjämte har tillfälle beretts Svenska läkaresällskapet att yttra sig över motionen, och har sällskapet med eget uttalande överlämnat ett av dess sektion för psykiatri och neurologi avgivet yttrande. Samtliga yttranden hava såsom bilagor fogats vid detta utlåtande.

*Yttranden
över motionen.*

Av handlingarna i förevarande ärende inhämtas, att den i motionen omnämnde patienten varit intagen på ett för mer än fem sinnessjuka avsett vårdhem. Ett sådant hem får enligt nu gällande bestämmelser icke drivas med mindre än att medicinalstyrelsens tillstånd därtill erhållits och styrelsen förordnat om inspektör för hemmet; därjämte är stadgat, att å dylikt hem intagen sinnessjuk skall vårdas under överinseende av legitimerad läkare. Samma bestämmelse återfanns i förut gällande sinnessjukstadga. Har sålunda i förevarande fall icke vederbörligt tillstånd erhållits av medicinalstyrelsen, har drivandet av sagda vårdhem varit ett brott mot gällande bestämmelser i sinnessjukstadgan, varå bort följa ansvar enligt härför i samma stadga givna bestämmelser.

Utskottet.

Vad därefter angår offentlig kontroll över hem, i vilka högst fem sinnessjuka samtidigt vårdas, finnas i 5 kap. sinnessjukstadgan närmare bestämmelser härom utfärdade i §§ 125—128. Där i stadgas bland annat, att om någon mot betalning eller eljest i förvärvssyfte till vård mottagit sinnessjuk, är han pliktig att hos medicinalstyrelsen samt hos tjänsteläkaren i orten göra skriftlig anmälan därom sist två månader efter det verksamheten började. Vidare skall var och en, som har sinnessjuk i sin vård, omedelbart därom göra skriftlig anmälan hos pastor i den församling, där den sjuke är kyrkobokförd, vilken senare har skyldighet att översända dylik anmälan till vederbörande tjänstlä-

kare (§ 126). Medicinalstyrelsen liksom överinspektören för sinnessjukvården äger att låta verkställa inspektion av här avsedd sjukvård (§ 127). Dessutom är vederbörande tjänsteläkare pliktig att hava sin uppmärksamhet riktad på att dylik vård av sinnessjuk är tillfredsställande (§ 128). Det åligger honom att, om anledning föreligger till antagandet, att så icke är förhållandet, avlägga besök hos den sjuke samt lämna erforderliga råd och anvisningar beträffande den sjukes skötsel. Underlåtenhet att göra ovan nämnd anmälan är enligt § 131 belagt med ansvar i form av böter.

Därest dessa bestämmelser noggrant efterlevas, synas de erbjuda en tillfredsställande trygghet för ändamålsenlig vård. Utskottet vill i detta sammanhang betona vikten av att bestämmelsernas efterlevnad uppmärksamt kontrolleras av de olika myndigheter, som därtill äro berättigade och förpliktade, på det att sinnessjuk icke må utsättas för olämplig behandling eller hans rätts-säkerhet icke må äventyras. En skärpning av bestämmelserna i den riktning, som av motionärerna föreslagits, finner sig utskottet icke böra förorda med hänsyn till vad de hörda sakkunniga anført. Dessutom vill utskottet framhålla, att nu gällande stadga angående sinnessjukvården i riket trätt i kraft först den 1 januari 1931. Ändringar i densamma synas därför redan nu icke böra vidtagas, innan något längre erfarenhet först erhållits angående verkningarna av stadgans bestämmelser. Utskottet anser sig slutligen böra framhålla önskvärdenheten av en utbyggnad av den hjälpverksamhet inom sinnessjukvården, varom förmåles i § § 93 och följande i sinnessjukstadgan. Genom sådan hjälpverksamhet skulle utsträckt och förbättrad kontroll över sinnessjuka erhållas och motionens syfte sålunda tillgodoses.

Utskottet hemställer sålunda,

att förevarande motion icke måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 7 april 1932.

Å utskottets vägnar:

A. J. GRANSTRÖM.

Närvarande vid beslutets fattande: herrar Granström, Larsén, Valfrid Eriksson, Bengtsson, Anlon Pettersson, Hjalmarsson och Gotfrid Karlsson.

Till riksdagens Första kammars andra tillfälliga utskott.

Genom skrivelse den 5 februari 1932 har Kungl. Maj:t anbefallt medicinalstyrelsen att avgiva och till Eder överlämna yttrande över en inom kammaren väckt motion, nr 4, angående skärpt kontroll å enskild sinnessjukvård och utmynnande i hemställen, att riksdagen ville besluta en skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan, att Kungl. Maj:t måtte taga under övervägande lämpligheten av en sådan ändring i gällande bestämmelser i stadgan angående sinnessjuka, att det under alla förhållanden må fordras särskilt tillstånd av medicinalstyrelsen för att mot betalning eller eljest i förvärvssyfte i enskild vård mottaga sinnessjuk.

Styrelsen har från överinspektören för sinnessjukvården i riket Ernst Göransson infortrat och fått emottaga yttrande i ärendet, daterat den 15 februari 1932, jämte ett tillägg den 26 februari 1932, båda här bifogade.

Med åberopande av vad överinspektören därvid anfört angående det i motionen refererade fallet av vård i enskilt sjukhem får styrelsen beträffande den med motionen avsedda ändringen i gällande sinnessjukstadga anföra följande.

Sinnessjukvård, förbunden med befogenhet till tvångskvarhållande av den sjuke, är reglerad genom sinnessjuklagens bestämmelser om sinnessjukhus och underkastad ingående kontroll. Sinnessjukvård utan nämnda befogenhet kan ske i vårdhem för sinnessjuka, å fattigvårdsanstalt eller ock i enskilt hem. Stadgan angående sinnessjukvården i riket reglerar sådan vård. Är den enskild och avsedd för mer än fem sjuka, av vilka någon är sinnessjuk (enskilt vårdhem), erfordras tillstånd av medicinalstyrelsen för dess anordnande, och kontroll utövas av särskild för hemmet förordnad inspektör. Vill någon mot betalning eller eljest i förvärvssyfte till vård mottaga sinnessjuk och avses vårdande av högst fem sjuka samtidigt, kräves för vårdens anordnande, såsom av motionärerna framhålles, endast anmälan därom, som emellertid skall ske dels till medicinalstyrelse, dels till vederbörande tjänsteläkare eller, där hjälpverksamhet i anslutning till statens sinnessjukhus finnes anordnad, hjälpverksamhetsläkaren. Läkaren erhåller beträffande i sådant hem vårdad sinnessjuk kännedom om den sjukens namn, yrke, födelsedag och hemvist därigenom att föreskriven uppgift härom till pastor halvårsvis tillställas läkaren.

Läkaren är pliktig att hava sin uppmärksamhet riktad på att vården av ifrågavarande sinnessjuka är tillfredsställande. Är anledning till antagande, att så icke är förhållandet, åligger det honom att avlägga besök hos den sjuke, lämna erforderliga råd och anvisningar för vården, påkalla åtgärder för sinnessjukhusvård, då behov därav föreligger m. m.

Därjämte skall överinspektören för sinnessjukvården i riket inspektera vården, när anmärkning ingått eller eljest anledning därtill förekommer. Och slutligen äger medicinalstyrelsen låta verkställa inspektion av vården.

Av det anförda framgår, att gällande bestämmelser avseende kontroll över vården av sinnessjuka i enskilda hem — mot betalning eller eljest i förvärvssyfte — ingalunda kunna anses vara knapphändiga. För kontrollens effektivitet torde en utökning av dessa bestämmelser vara av ringa betydelse i jämförelse med åtgärder för stärkandet av de resurser, som stå till förfogande vid

kontrollens utövande, främst genom utvidgning av hjälpverksamheten vid sinnessjukhusen, samt för åvägabringandet av gynnsammare betingelser för den enskilda vårdens ersättande med sjukhusvård, där sådan är erforderlig. Den av motionärerna påyrkade bestämmelsen om tillstånd av medicinalstyrelsen såsom villkor för rätt att mot betalning eller eljest i förvärvssyfte mottaga sinnessjuk i enskild vård även i fall, där vården avser allenast en eller några få sinnessjuka, skulle dessutom, såsom överinspektören i sitt yttrande påvisar, redan på grund av den ifrågavarande vårdens omfattning komma att innebära föga bättre garantier för vårdens kvalitet än den för närvarande föreskrivna anmälningsplikten. Det torde vara uppenbart att en fortgående tillsyn och kontroll, som härvidlag är det väsentliga, i allt fall icke skulle kunna utövas av medicinalstyrelsen utan finge, såsom för närvarande, huvudsakligen påvåla tjänsteläkarna eller befattningshavarna vid den ovan berörda hjälpverksamheten.

Styrelsen förmenar därför, att den i motionen ifrågasatta stadgeändringen i tillämpningen skulle vålla stora svårigheter och ändock bliva föga ägnad att gagna det av motionärerna avsedda syftet.

Stockholm den 27 februari 1932.

EINAR EDÉN.

E. Lauritzen

J. Hedquist.

Till Kungl. medicinalstyrelsen.

Sedan Kungl. socialdepartementet i skrivelse den 5 februari 1932 anbefallt medicinalstyrelsen att avgiva och till riksdagens Första kammars andra tillfälliga utskott överlämna yttrande över inom kammaren väckt motion angående skärpt kontroll å enskild sinnessjukvård, har styrelsen remitterat ärendet till mig med anmodan att till styrelsen inkomma med yttrande.

I nämnda motion hemställles,

att riksdagen ville besluta en skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan

att Kungl. Maj:t måtte taga under övervägande lämpligheten av en sådan ändring i gällande bestämmelser i stadgan angående sinnessjuka, att det under alla förhållanden må fordras särskilt tillstånd av medicinalstyrelsen för att mot betalning eller eljest i förvärvssyfte i enskild vård mottaga sinnessjuk.

Upptakten till motionen lyder:

»I den medicinska fackpressen har nyligen lämnats en närmare redogörelse för fall av upprörande vanvård inom den enskilda sinnessjukvården. Detta har skett uti en av professor Alfred Petrén i Svenska Läkarsällskapets Handlingar 1931, häfte 3, publicerad avhandling med titeln »Om vikten av att ställa en säker diagnos vid mera långvarig sinnessjukdom jämte några ord om vådan av enskild sinnessjukvård utan sakkunnig läkartillsyn.»

Härefter följer ett kort referat av prof. Petréns avhandling rörande fallet X och den behandling, för vilket denne skulle blivit utsatt å de enskilda sjukhem, där han varit intagen.

Då det ej synes mig lämpligt att i detta sammanhang närmare ingå på en medicinsk diskussion av fallet X, vill jag endast relatera följande.

I en till Kungl. Maj:t ställd skrift av den 8 juli 1930 hade X påtalat vissa av läkaren vid det »småländska sjukhemmet» vidtagna åtgärder under X:s vistelse därstädes.

Vidare hade X i en till Kungl. Maj:t ställd, av överläkaren vid Uppsala hospital och asyl A. Petrén med skrivelse den 16 september 1930 överlämnad skrift anført klagomål rörande den behandling såväl X som andra personer undergått å tvenne av fru C. innehavda sjukhem.

Sedan Kungl. Maj:t anbefallt medicinalstyrelsen avgiva utlåtande i ärendet anmodade styrelsen mig att inkomma med yttrande angående de av X anförda klagomålen.

Med anledning härav avlade jag den 18 oktober 1930 besök å det sjukhem, fru C. senast innehade i Östergötland. Vid den undersökning, jag då verkställde, biträdades jag av assessorn i Stockholms Rådhusrätt, H. Lundquist. Jag inhämtade också upplysningar från de läkare, som haft med sjukhemmet och X att göra.

Vid den undersökning jag sålunda verkställde, fann jag ej belägg för de av X påstådda övergreppen, varför jag i en till medicinalstyrelsen inlämnad redogörelse hemställde, att X:s klagomål icke måtte föranleda vidare åtgärd.

I underdånig skrivelse den 4 november 1930 hemställde medicinalstyrelsen, att X:s klagomål icke måtte till någon Kungl. Maj:ts åtgärd föranleda (3847).

Ett Kungl. brev den 19 december 1930 meddelar, att Kungl. Maj:t funnit förevarande framställning icke föranleda någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.

Då motionärerna för sin motion sökt stöd av fallet X torde möjligen följande ytterligare data vara av intresse.

Enligt den angående honom å Ulleråkers sjukhus förda journalen utskrevs han den 29/11 1930 såsom tillfrisknad, för att övertaga föreståndarskapet i ett ämbetsverks i Stockholm museum; han återintogs den 28/1 1931 på egen ansökan; utskrevs den 20/3 1931; hurudant hans tillstånd var vid denna utskrivning är icke angivet; intogs ånyo den 2/8 på egen begäran; utskrevs den 20/10 såsom frisk. Den 16/11 blev han myndigförklarad. Den 19/12 intogs han på nytt och utskrevs den 31/12 såsom tillfrisknad.

Enligt meddelande från det verk X tillhör hade hans förut innehavda tjänst indragits. När X i slutet av år 1930 av prof. Petrén förklarats åter kunna inträda i tjänst, måste han därför beredas anställning å annat håll, och han fick på försök tjänstgöra å verkets museum och modellsamling. Denna placering var avsedd att gälla endast under X:s konvalescenstid. Han tjänstgör alltså å nämnda museum. Ifrågavarande befattning å museet inrättades uteslutande för X:s räkning och skulle icke återbesättas med annan innehavare, därest X av någon anledning lämnade densamma.

Jag kommer så till motionens egentliga syfte, vilket ju är, att det under alla förhållanden måtte fordras särskilt tillstånd av medicinalstyrelsen för att mot betalning eller eljest i förvärvssyfte i enskild vård mottaga sinnessjuka.

Det är litet svårt att förstå, varför fallet X refererats i detta sammanhang, ty de sjukhem, å vilka X vårdades voro sådana, vilka skulle hava medicinalstyrelsens tillstånd, fastän innehavarna varit försumliga med att göra vederbörlig ansökan. Motionen siktar på hem, där 5 eller färre sjuka vårdas (sinnessjukstadgans 125 §). Anmälan härom skall ske till medicinalstyrelsen och tjänsteläkaren. Särskilt tillstånd meddelas emellertid ej av medicinalstyrelsen.

Och det förefaller mig, som skulle det vara svårt om inte omöjligt för medicinalstyrelsen att påtaga sig det ansvar som ett givet tillstånd skulle medföra. Ej mindre än 72 vårdare ha hittills anmält sig, och man kan med fog antaga, att antalet är mycket större. Det bleve icke överkomligt för medicinalstyrelsen att genom någon sin tjänsteman å ort och ställe göra personlig undersökning angående vårdares kvalifikationer; man finge till utlåtande från lokala myndigheter, tjänsteläkare, hälsovårdsnämnd m. fl. Dessa myndigheter ha redan nu skyldighet att tillse, att enskild vård av sinnessjuka är tillfredsställande.

En ytterligare mera specialbetonad kontroll är emellertid önskvärd. Och en dylik ha vi delvis redan i den till trenne statens sinnessjukhus knutna hjälpverksamheten. Kunde vi få dylik hjälpverksamhet vid alla statens sinnessjukhus vore det i motionen avsedda önskemålet vunnet. Enligt sinnessjukstadgans 93 § skall hjälpverksamhet anordnas vid de statens sinnessjukhus, som Kungl. Maj:t bestämmer.

Stockholm den 15 februari 1932.

ERNST GÖRANSSON

Överinspektör för sinnessjukvården i riket.

Till Kungl. medicinalstyrelsen.

Jag anhåller vördsamt att till mitt yttrande den 15 februari 1932 angående motion nr 4 i riksdagens första kammare få lämna följande tillägg.

I motionen sägs: »Sedan fru C. förgäves sökt tillstånd att få sitt i det föregående omnämnda sjukhem godkänt med sig själv som förestånderska, sålde hon detsamma och avflyttade till annan ort, där hon — enligt vad som meddelats — öppnade ett mindre sjukhem, å vilket hon mottager högst fem sinnessjuka. Ett dylikt uppenbart missförhållande skulle bli avhjälpt, därest tillstånd fordrades för att mot betalning eller eljest i förvärvssyfte för vård mottaga sinnessjuka, huru ringa antalet vårdplatser än vore.»

Med anledning härav vill jag meddela, att jag redan i oktober förra året hos vederbörande provinsialläkare gjorde förfrågan angående fru C:s nya hem.

Härpå mottog jag ett den 27/10 1931 daterat svar av följande lydelse.

»Med anledning av dagens skrivelse har jag satt mig i förbindelse, dels med vederbörande tjänsteläkare — stadsläkaren i Ulricehamn —, dels med den läkare, som Haga sjukhem vid behov plär anlita, dr E. R. V. Ericsson.

Fru C. har inom föreskriven tid anmält hemmet till stadsläkaren och denne har vid förfrågningar hos grannar till fru C o. f. d. patienter ej erfarit något ofördelaktigt om detsamma.

Dr Ericsson meddelar, att aldrig mer än 5 pat. samtidigt vårdats därstädes, och att av dessa flera varit sinnessjuka eller sinnesslöa. Han har — åtminstone hittills — ej förnummit att någon eller några varit missnöjda med behandlingen.

Själv har jag endast en gång — vid förfall för dr E-n — det var i påskhelgen

i år, besökt en sjuk å hemmet. Då vårdades, utom den, som jag besökte, endast en annan patient. Av en person, som senare blivit min patient, vilken vårdades där i somras, har jag vid förfrågan ej hört något ofördelaktigt.»

Med hänsyn till vad provinsialläkaren anfört, har jag ej ansett anledning förekomma till ytterligare åtgärd från min sida.

Stockholm den 26 februari 1932.

ERNST GÖRANSSON.

Överinspektör för sinnessjukvården i riket.

Till Första kammarens andra tillfälliga utskott.

Under åberopande av vad Sällskapetets sektion för psykiatri och neurologi anfört i bilagda skrivelse och med understrykande av önskemålet om ett snart anordnande av s. k. social hjälpverksamhet vid samtliga rikets sinnessjukhus, varigenom bl. a. möjlighet till sakkunnig lokal kontroll av den enskilda sinnessjukvården vinnes, får Svenska Läkaresällskapet härmed avstyrka vidtagande av sådana författningsändringar, som ifrågasätts i förevarande motion.

Stockholm den 8 mars 1932.

På Svenska Läkaresällskapetets vägnar:

GÖSTA FÖRSSELL

Gunnar Nilson.

Avskrift.

Till Svenska Läkaresällskapet.

I skrivelse av den 9 februari 1932 har Svenska Läkaresällskapet till sin sektion för psykiatri och neurologi för yttrande och förslag remitterat en från första kammarens andra tillfälliga utskott avlåten skrivelse med anledning av väckt motion angående skärpt kontroll å enskild sinnessjukvård.

Den ifrågavarande motionen innehåller en hemställan:

att riksdagen ville besluta en skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan, att Kungl. Maj:t måtte taga under överbäggande lämpligheten av en sådan ändring i gällande bestämmelser i stadgan angående sinnessjuka, att det under alla förhållanden må fordras särskilt tillstånd av medicinalstyrelsen för att mot betalning eller eljest i förvärvssyfte i enskild vård mottaga sinnessjuk.

Som motiv för väckande av denna motion ha motionärerna framhållit det förhållandet, att i den medicinska fackpressen nyligen lämnats en närmare redogörelse för ett fall av upprörande vanvård inom den enskilda sinnessjukvården. Detta har skett uti en av professor Alfred Petrén författad och i Svenska Läkaresällskapetets Handlingar 1931, häfte 3, publicerad avhandling under titeln: »Om vikten av att ställa en säker diagnos vid mera långvarig sinnessjukdom jämte några ord om vådan av enskild sinnessjukvård utan sakkunnig läkarsyn.»

Sektionen, som tagit del dels av professor Petréns redogörelse för sjukdomsfallet, dels av myndigheternas behandling av detsamma, fattar som sin uppgift att avgiva ett uttalande, huruvida den i motionen föreslagna ändringen i sinnessjukstadgan är önskvärd och av behovet påkallad.

Därvidlag önskar sektionen framhålla vad som även framgår av såväl professor Petréns som överinspektörens för sinnessjukvården redogörelse av fallet, nämligen att den i motionen omnämnde patienten varit intagen på ett för mer än fem sinnessjuka avsett vårdhem. Dylika vårdhem få redan nu icke drivas med mindre än att medicinalstyrelsens tillstånd därtill erhållits (sinnessjukstadgans § 118). Styrelsen skall vidare förordna om inspektör för hemmet (§121) och dessutom är stadgat, att å dylikt hem intagen sinnessjuk skall vårdas under överinseende av legitimerad läkare (§ 119).

Om i det förevarande fallet icke vederbörligt tillstånd till upprättande av vårdhem begärts eller erhållits, så har drivandet av nämnda vårdhem varit ett brott mot sinnessjukstadgan. Dock synes det sektionen, att en dylik försummelse icke är anledning nog till ändring av nu gällande sinnessjukstadga, alltså till bifall åt motionen, helst som redan nu ansvarsbestämmelser för dylik försummelse äro utfärdade (§ 130).

Vad beträffar slutpunkten i motionen: »att det under alla förhållanden må fordras särskilt tillstånd av medicinalstyrelsen för att mot betalning eller eljest i förvärvssyfte i enskild vård mottaga sinnessjuk» önskar sektionen framhålla följande.

Den föreslagna stadgeändringen är avsedd att skapa ökad offentlig kontroll över sådana hem, i vilka högst fem sinnessjuka samtidigt vårdas.

Rörande dylik kontroll finnes redan nu i 5 kap. sinnessjukstadgan närmare bestämmelser i §§ 125—128. Däri stadgas bland annat, att om någon mot betalning eller eljest i förvärvssyfte till vård mottagit sinnessjuk är han pliktig att hos medicinalstyrelsen samt hos tjänsteläkaren i orten göra skriftlig anmälan därom sist två månader efter det verksamheten började. Vidare skall var och en, som har sinnessjuk i sin vård, omedelbart därom göra skriftlig anmälan hos pastor i den församling, där den sjuke är kyrkobokförd, vilken senare har skyldighet att översända dylik anmälan till vederbörande tjänsteläkare (§ 126). Medicinalstyrelsen liksom överinspektören för sinnessjukvården äger att låta verkställa inspektion av här avsedd sjukvård (§ 127). Dessutom är vederbörande tjänsteläkare pliktig att hava sin uppmärksamhet riktad på att dylik vård av sinnessjuk är tillfredsställande (§ 128). Det åligger honom, att om anledning föreligger till antagandet, att så icke är förhållandet, avlägga besök hos den sjuke samt lämna erforderliga råd och anvisningar beträffande den sjukes skötsel.

Underlåtenhet att göra här nämnd anmälan är enligt § 131 belagt med ansvar i form av böter.

Det synes sektionen, som skulle dessa stadganden i sig innebära en tillfredsställande trygghet för ändamålsenlig vård. Detta dock endast under den förutsättningen att bestämmelserna noga efterlevas. Den i motionen anvisade vägen för erhållande av skärpt kontroll över enskild sinnessjukvård kan sektionen dock icke anse vara att förorda.

Det förefaller nämligen, som skulle det vara olämpligt och i hög grad hinderamt för sjukvården i det enskilda fallet, om bestämmelser skulle skapas, vilka nödvändiggjorde inhämtandet av medicinalstyrelsens särskilda tillstånd för varje gång tillfällig vård åt en i sinnessjukdom hastigt insjuknad person behövde lämnas, exempelvis hos en i orten boende sjuksköterska eller sjukvårdare. Bekant är ju hurusom på landsbygden möjligheten att omedelbart bereda plats på sinnessjukhus åt en nyinsjuknad ofta är synnerligen liten. Oavsett den skadliga tidsutdräkt, som alltid torde bli förbunden med ett införskaffande av dylikt

tillstånd, före vars utfärdande medicinalstyrelsen givetvis måste inhämta upplysningar av lokal myndighet beträffande hemmet i fråga, så skulle tillämpningen av en så rigorös stadga som den föreslagna kunna leda till, att den sjuke under väntetiden antingen bleve fullständigt utan vård eller att den sköterska eller annan person, som toge hand om det ömmande fallet, måste nekas ersättning för sitt arbete och sina utlägg. Sett ur den sjukes synpunkt kan det, då fråga är om kortvariga eller lindriga sjukdomstillstånd, också ofta vara av för hans framtid stor betydelse att han besparas obehaget av att få sin sjukdom anmäld till offentlig myndighet.

Även på nu anförda grunder måste sektionen förklara den föreslagna ändringen i sinnessjukstadgan icke vara önskvärd.

Emellertid skulle möjligheter till ytterligare och förbättrad kontroll över sinnessjuka kunna erhållas genom de särskilda bestämmelser angående hjälpverksamhet inom sinnessjukvården, varom §§ 93 och följande i sinnessjukstadgan tala.

Enligt dessa bestämmelser skall inom upptagningsområde för de statens sinnessjukhus, som Kungl. Maj:t bestämmer, hjälpverksamheten handhavas av en vid sjukhuset anställd överläkare med biträde dels, där så erfordras, av annan vid sjukhuset anställd läkare och dels av en eller flera förestånderskor. Dylik hjälpverksamhet är med gott resultat redan anordnad vid sinnessjukhusen i Uppsala, Lund och Visby. Det är önskvärt, att denna hjälpverksamhet hastigt utbygges till att omfatta samtliga statliga sinnessjukhus jämte tillhörande upptagningsområden. Genom sådana, snarast igångsatta åtgärder anser sektionen att motionens syftemål, en förbättrad kontroll över den enskilda sinnessjukvården, bäst och lämpligast står att vinna.

Stockholm den 27 februari 1932.

På sektionens för psykiatri och neurologi vägnar

HENRY MARCUS

Ordförande

S. Wohlfart

Sekreterare

Rätt avskrivet intyga:

L. Wistrand

Lisa Anderberg